

מ"ח 5699/18 - שלום אזולאי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

מ"ח 5699/18

לפני: כבוד המשנה לנשיאה ח' מלצר

המבקש: שלום אזולאי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה לקיום משפט חוזר מתאריך 29.07.2018;
תגובת המשיבה מתאריך 27.01.2019; תשובת
המבקש לתגובת המשיבה מתאריך 24.02.2019;
תגובת המשיבה לתשובת המבקש מתאריך
04.03.2019

בשם המבקש: עו"ד נועה מישור

בשם המשיבה: עו"ד ג'ואי (יוסף) אש

החלטה

1. לפני בקשה להורות על משפט חוזר מכח סעיף 31(א) לחוק בתי המשפט [נוסחמשולב], התשמ"ד-1984 (להלן: חוק בתי המשפט, או החוק) בעניינו של המבקש, אשר הורשע בביצוע עבירות של: קשירת קשר לפשע - לפי סעיף 499(א)(1), בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); סיוע לניסיון לקבל דבר במרמה - לפי סעיף 415, בצירוף סעיפים 25, 29 ו-31 לחוק העונשין; עדות שקר - לפי סעיף 237(א) רישא בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין; שיבוש מהלכי משפט - לפי סעיף 244, בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין, ושבועת שקר - לפי סעיף 239, בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין.

להלן אביא את הנתונים הדרושים להכרעה בבקשה.

עמוד 1

רקע והליכים קודמים

2. בתאריך 04.06.2009 הוגש נגד המבקש כתב אישום לבית המשפט השלום בחיפה (בת.פ. 3013-06-09). בכתב האישום נטען כי המבקש קשר קשר, יחד עם יוסף סולומון (להלן: סולומון) ואריהוינטראוב (להלן: וינטראוב), להוציא במרמה עבור סולומון את רכושה וכספה של אילונה פרידז"ל (להלן: המנוחה), לאחר פטירתה. נטען כי לשם כך המבקש חתם על שני תצהירי שקר, וזאת לבקשתו של סולומון, כמפורט להלן:

מסמך אחד, שנכתב כפרוטוקול והתייחסו אליו כאל תצהיר. מסמך זה נעשה יחד עם וינטראוב ואומת בפני עו"ד מוניר חוטבא (להלן: עו"ד חוטבא), בתאריך 14.11.2004 (להלן יכונה מסמך זה, כפי שהוא נקרא בהליכים קודמים -תצהיר 1), והוא הוגש על ידי סולומון לרשם לענייני ירושה, בתאריך 18.11.2004, במסגרת בקשה לקיום צוואת המנוחה.

תצהיר שני, שנעשה בפני עו"ד דורית ענבר סברדליק (להלן: עו"ד סברדליק) ואומת על ידה בתאריך 06.06.2005 (להלן: תצהיר 2), הוגש על ידי סולומון בתאריך 11.07.2005 -לבית המשפט לענייני משפחה, גם זאת במטרה לקבל שלא כדין את רכושה וכספה של המנוחה.

בשני התצהירים המבקש הצהיר כי המנוחה הביעה בפניו את רצונה להשאיר את כל רכושה וכספה לסולומון, וכן כיביקשה לבטל כל מסמך או הוראה אחרת, שעליהם חתמה בעניין.

תצהירים אלו נמסרו לרשויות, כך נטען בכתב האישום, תוך ידיעה כי מדובר בהצהרות שקר.

3. במקביל להליך שהתנהל בעניינו של המבקש, הוגש כתב אישום והתנהל הליך פלילי בפני בית המשפט השלום בחיפה אף בעניינו של סולומון (ב-ת.פ. 3092-01-09). בתאריך 12.07.2010 בית משפט השלום הנכבדהרשיע את סולומון בעבירות שיוחסו לו, ובתאריך 01.03.2011 גזר דינו. לצד זאת, הדיון במשפטו של המבקש נדחה עד להכרעה במשפטו של סולומון וכן לצורך קיום משא ומתן בין הצדדים.

4. בתאריך 26.06.2012 התקיים דיון בעניינו של המבקש בבית המשפט השלום בחיפה, ובו הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון. במסגרת הסדר הטיעון, המבקש הודה בעובדות כתב אישום מתוקן (חלף עבירה של: "ניסיון לקבל דבר במרמה" הופיעה עבירה של: "סיוע לניסיון לקבל דבר במרמה"), ובהתאם לכך הוכרע דינו. לבסוף, בתאריך 20.03.2013, המבקש נידון למאסר בן שישה חודשים, שירוצה בעבודות שירות, וכן למאסר על תנאי לתקופה של שישה חודשים למשך שלוש שנים.

5. בתאריך 19.05.2013, שבועיים לאחר תום התקופה בה ניתן היה להגיש ערעור על פסק הדין, המבקש הגיש בקשה להארכת המועד להגשת הערעור -לבית המשפט המחוזי בחיפה (תל"פ 327-05-13). במהלך הדיון שהתקיים בבקשתו של המבקש, בתאריך 06.06.2013, הוא טען בפני בית המשפט כי חתימתו על תצהיר 1 זויפה, וכן כי הוא כלל לא היה מעוניין בהסדר טיעון.

בית המשפט המחוזי הנכבד דחה את בקשתו של המבקש. דחייה זו נומקה בכך שטענות המבקש בנוגע לאופן

התנהלות ההליך בבית משפט השלום לא הועלו כלל על ידו בבקשה להארכת מועד, וכן ציין שאין להן זכר בפרוטוקולים של הדיונים הרלבנטיים.

6. בעקבות האמור בפסקה 5 שלעיל - המבקש ביצע את עבודות השירות שנגזרו עליו, וזאת החל מתאריך 01.07.2013, והשלים אותן במלואן.

7. בתאריך 29.01.2014 המבקש הגיש לבית המשפט השלום בחיפה בקשה למשפט חוזר, וזאת מבלי שהיה מיוצג על ידי עו"ד. בית המשפט הנכבד (כב' השופטת א' קנטור) דחה את בקשת המבקש מהטעם של היעדר סמכות לדון בבקשה, והפנה אותו לפעול בהתאם להוראת סעיף 31 לחוקבתי המשפט.

מכאן הבקשה למשפט חוזר שלפני, שהוגשה כעבור כארבע שנים ומחצה לאחר מכן.

טענות הצדדים

8. המבקש, אשר מיוצג בהליך זה על ידי הסנגוריה הציבורית, שוטח טענות רבות, אשר מרביתן "ערעוריות" באופיין. במסגרת זו אזכיר להלן רק את המרכזיות שבהן.
בקשת המבקש להורות על משפט חוזר מבוססת על שתי עילות:
הראשונה היא זו החקוקה בסעיף 31(א)(2) לחוק בתי המשפט, שעניינה קיומן של עובדות, או ראיות, העשויות לבדן או ביחד עם החומר הקיים, לשנות את תוצאת המשפט לטובת המבקש;
השנייה היא העילה המנויה בסעיף 31(א)(4) לחוק, שעניינה חשש של ממש כי בהרשעה נגרם למבקש עיוות דין.
עתה אפרט.

9. לטענת המבקש, קיימות ראיות חדשות לכך שחתימתו על תצהיר 1, אשר היוותה אחת מהראיות עליה התבססה הרשעתו - מזויפת. בהקשר זה, המבקש מפנה לחוות דעת של מומחית לכתבי יד (להלן: חוות דעת גרפולוגית) מתאריך 10.11.2016, שעל פיה החתימה שבתצהיר הנ"ל איננה חתימתו של המבקש. בהמשך לכך, המבקש מפנה את בית המשפט לראיות, מהן עולה כי עו"ד חוטבא, אשר אימת את תצהיר 1, נחשד בעבר במעורבות בפרשיות מרמה, וכי הוא מושעה כיום מעיסוק בעריכת דין בגין מעורבותו בפרשיות אלו. לטעמו של המבקש, אף בכך יש כדי לתמוך במסקנה לפיה החתימה הנזכרת זויפה.

10. המבקש מוסיף וטוען שהודאתו במסגרת הסדר הטיעון הייתה הודאת שווא. לשיטתו, חוות דעת של פסיכולוג קליני מתאריך 03.07.2018 (להלן: חוות דעת הפסיכולוג), המזהה מאפיינים קוגניטיביים והתנהגותיים של המבקש כמאפיינים המתאימים לתיאור (הנוכחי) של נסיבות המקרה (על פי שיטתו של המבקש) - תומכת אף היא בטענות המבקש, ובין היתר בזו הנוגעת להודאת השווא. בהמשך לכך, המבקש פורס את סיפור הפרשה, כפי שהיא התרחשה לגירסתו, תוך הדגשת חלקים שונים מפרוטוקולים ומהחלטות שונות שהוצאו במהלך ההליכים בעניינו, באופן ממנו יש להסיק, לגישתו, כי ההודאה שניתנה על ידו הייתה הודאת שווא. בתוך כך, הוא מבקש להסתמך אף על מספר אינדיקציות להתנהלות שלא כדין, לתפיסתו, של עו"ד גולדברג (להלן: עו"ד גולדברג), שייצג אותו בעת ההודאה

וקבלת הסדר הטיעון.

לבסוף, המבקש טוען כי בחינת ההליך בעניינו מלמדת על קיומו של חשש ממשי כי נגרם עיוות דין בהרשעתו, וכי אף בשל כך יש להורות על קיום משפט חוזר בעניינו.

11. המשיבה טוענת מנגד כי אין בנימוקי הבקשה ובראיות החדשות הנלוות אליה כדי לבסס עילה מעילות סעיף 31 לחוק בתי המשפט, וזאת משורה של טעמים:

(א) באשר לחוות הדעת הגרפולוגית – נטען כי זו איננה רלוונטית כל עוד הודאתו של המבקש עומדת בעינה, וכי מכל מקום היא מתייחסת רק לתצהיר 1.

(ב) באשר לנסיבות החתימה על תצהיר 2, בפני עו"ד סברדליק – המשיבה טוענת כי הגירסה אותה פורסעה המבקש – נבחנה ונדחתה בבית המשפט המברר.

(ג) בנוגע לחוות דעת הפסיכולוגנטען כי אמינותה ביחס לנסיבות המקרה הנדון פחותה, וכי אין בה כדי לבסס טענת חפות נוכח יתר הראיות, וכי בכל מקרה ניתן היה להשיגה ולהגיש בההלך המשפט.

המשיבה מוסיפה וטוענת כי על פי הדין הנוהג, כאשר נאשם מבקש לחזור בו מהודאתו, בית המשפט יעתר לבקשה במקרים חריגים בלבד, וכי מקרה זה איננו בא בגדר מקרים אלה. לבסוף, בעיקר נוכח טענותיה האמורות, המשיבה מבקשת לדחות את טענת המבקש לפיה קיום ההליך בעניינו מעלה חשש של ממש לקיומו של עיוות דין.

דיון והכרעה

12. לאחר עיון בבקשה, בתגובת המשיבה אליה, בתשובת המבקש לתגובת המשיבה ובתגובת המשיבה לתשובה זו – הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

להלן אפרט את הנימוקים שהובילוני למסקנה האמורה.

13. הסמכות להורות על קיום משפט חוזר קבועה בסעיף 31(א) לחוק בתי המשפט. הוראות החוק משקפות איזון שקבע המחוקק בין ערכים מנוגדים: מחד גיסא, ערך חשיפת האמת והצדק – וזאת באמצעות מנגנון דיוני המאפשר את תיקונה של טעות שנפלה בהרשעתו של אדם; מאידך גיסא, הערך הגלום בסופיות הדיון והצורך להבטיח ודאות משפטית (ראו: מ"ח 7929/96 קוזלי נ' מדינת ישראל פ"ד נג(1) 529, פסקאות 51-52 לפסק דינו של הנשיא (בדימ') א' ברק(16.02.1999); מ"ח 6255/17 אסתר ביטרן נ' מדינת ישראל פסקה 32 לפסק דינו של השופט (בדימ') י' דנציגר(28.11.2017); מ"ח 3633/08 עידית אליטוביץ' נ' מדינת ישראל פסקה 32 לפסק דינה של כב' השופטת (כתוארה אז) מ' נאור(25.11.2008) (להלן: עניין אליטוביץ')).

האיזון הראוי בין הערכים שהוזכרו לעיל מחייב כי הוראה על קיומו של משפט חוזר תינתן כחריג, המופעל במשורה (ראו: עניין אליטוביץ'; מ"ח 1282/16 שקלים נ' מדינת ישראל (26.06.2016); מ"ח 8884/16 פרחאן נ' מדינת ישראל (27.07.2017)). **לדידי, מקרה זה איננו בא בגדר החריג.** עתה ארחיב ואפרט. דחיית הטענה כי נמצאו ראיות העשויות לשנות את תוצאת המשפט – לטובת המבקש

14. בפסיקה נקבע כי העילה הקבועה בסעיף 31(א)(2) לחוק בתי המשפט, שעניינה הצגת עובדות, או ראיות, אשר יש בהן כדי לשנות את תוצאות המשפט - נועדה לאפשר בחינה מעמיקה של ההרשעה על בסיס תשתית מלאה יותר, בעלת "כוח שינוי", אשר לא עמדה לנגד עיני הערכאות שדנו בה בעבר (ראו למשל: [שלום נ' מדינת ישראל, פסקה 23 (07.09.2017) (להלן: עניין שלום)]. עוד נקבע, כיעלהראיותהמוצגות במסגרת בקשה למשפט חוזר להיותחדשותבמובןמהותי, ולאכאלהשניתהיהלהגישןבערכאות הקודמותומובאותעתהכ"מקצה שיפורים" (ראו: מ"ח 4678/17 פלוני נ' מפקד כוחות צה"ל, פסקה 22 (25.01.2005); מ"ח 226/16 זלומן נ' מדינת ישראל, פסקה טו (29.06.2016); מ"ח 5499/16 ברוסין נ' מדינת ישראל, פסקה טו (17.11.2016) (להלן: ענייןבר יוסף)).

15. הראיה הראשונה, אליה מפנה המבקש היא חוות הדעת הגרפולוגית, אשר לגרסתו "מצביעה בבירור על כך שחתימתו של אזולאי (המבקש - ח"מ) זויפה". אכן, כפי שטוענת המשיבה, חוות דעת של מומחה איננה מהווה בשיטתו "סוף פסוק ראייתי" בנוגע לעובדות עליהן היא מצביעה, והיא כפופה להתרשמות בית המשפט ממכלול הראיות והנסיבות שבעניין, ובתוך כך מהמומחה עצמו, מחוות דעתו ואף מעדויות מומחים אחרים, ככל שישנן (ראו למשל: עניין בר יוסף, פסקה טו; ע"פ 7939/10 זדורוב נ' מדינת ישראל לפסקה 43 לפסק דינו של הש' י' עמית (23.12.2015)).

באשר לנסיבות החתימה על תצהיר 1-אינני מוצא את חוות הדעת הגרפולוגיתכראיה מספקת ביחס לדרישת סעיף 31(א)(2) לחוק, וזאת נוכח הרקע הראייתי והנסיבתי שבמכלול. המבקש עצמו אישר במפורש, בשלבים ראשונים של חקירותיו, שהחתימה על גבי התצהיר 1 היא חתימתו שלו, ולאחר מכן מסר גרסה בנוגע לנסיבות החתימה על תצהיר 1, שלקתה בקשיים ובסתירות רבים (ראו בהקשר זה: פסקה 5 להכרעת הדין של בית המשפט השלום בחיפה בעניינו של סולומון - ת"פ 3092-01-09 (12.07.2010) (להלן: עניין סולומון)).

16. מכל מקום, לשיטתי, בנסיבות העניין אין צורך להיכנס לעובי הקורה בסוגיית משקלה של עדות מומחה דוגמת זו שהוגשה, שכן, כפי שגורסת המשיבה, אף אם נקבל את חוות הדעת הגרפולוגיתכראיה התומכת בטענה כי חתימת המבקש הייתה מזויפת, הרי שמשמעותה של חוות הדעת הגרפולוגיתמוגבלת לנסיבות החתימה על תצהיר 1. דא עקא שכתב האישום, אשר בעובדות המופיעות בו הודה המבקש ובגינה הורשע, התבסס אף על הצהרתו הכוזבת של המבקש שנמסרה במסגרת תצהיר 2 (ובו העובדות דומות לאלו שבתצהיר 1), ואשר חוות הדעת הגרפולוגית איננה דנה בה וממילא לא יכולה להשפיע על הממצאים שנקבעו בהקשר לתצהיר 2.

17. המבקשאיננו מכחישכאמור כי חתימתו המקורית מצויה בתצהיר 2, ואף עובדה זו מקשה על קבלת גרסתו הנוכחית ביחס למקרה כולו ובתוך כך ביחס לנסיבות החתימה על תצהיר 1. כמו כן עו"ד סברדליק, שאימתה את תצהיר 2, הדגישה בעדותה בעניין סולומון כי: "התצהיר קצר. המזכירה הדפיסה אותו, עברנו עליו, תיקנו אותו. ... הוא חתם על התצהיר בפניי". בהקשר זה, כב' השופט ז' פלאח ששמע את עדותה, קבע כי עדות זו מהימנה, וכי:

"עו"ד סברדליק עשתה עליו רושם מהימן, העידה באופן שוטף וברור, וניכר שדבריה הם דברי אמת. אני מעדיף את דבריה על דברי העד שלום אזולאי, וקובע שהעד אזולאי אמר את הדברים שנכתבו בתצהיר (ת/8), ודוחה את גרסתו בנושא זה" (שם, בפסקה 7).

(ההדגשה שלי - ח"מ).

כב' השופט ז' פלאחבענין סולומון, התרשם אם כן באופן ישיר מעדותו של המבקש וכן מעדותה של עו"ד סברדליק, וקבע שעדות האחרונה היא העדיפה – זאת בניגוד לעדות המבקש, לפיה הוא חתם על תצהיר 2, מבלי להכיר את תוכנו. זה המקום להזכיר כי טענותיו של המבקש לעניין זיוף חתימתו הועלו על ידו עת שנחקר כעד התביעה בעניין סולומון (עיינו: עניין סולומון, פרוטוקול מתאריך 16.02.2010). ניתן להניח, אם כן, כי אף אם חוות הדעת הגרפולוגית הייתה נמצאת בידי המבקש בזמן שהתנהל ההליך בעניינו של סולומון, לא היה בכך כדי להשפיע על קביעת המהימנות של עדותה של עו"ד סברדליק, לפיה המבקש חתם על תצהיר 2, לאחר שאישר אתהדברים שנכתבו בו. נסיבות אלו מחלישות באופן משמעותי את הסיכויים לשינוי תוצאות המשפט בשל קיומה של חוות הדעת הגרפולוגית, אשר כאמור, יש לבחון את משקלה ואת פוטנציאל השפעתה על רקע **מכלול** נסיבות התיק.

18. נוכח כל האמור לעיל – אינני מוצא בחוות הדעת הנ"ל משום ראיה המצדיקה מתן הוראה על קיומו של משפט חוזר, כקבוע בסעיף 31(א)(2) לחוק.

19. ראיה נוספת, אליה מפנה המבקש במסגרת בקשתו, היא חוות הדעת הפסיכולוגית של ד"ר דוד יגיל. אף בנוגע לראיה זו אינני מוצא את טענות המבקש מוצדקות משורה של טעמים, אותם אפרט להלן:

ראשית, במסגרת בחינת משקלה הסגולי של הראיה, יש להביא בחשבון את העובדה כי האבחון שנעשה למבקש התקיים זמן רב (כ-13 שנים!) לאחר ביצוע העבירות בהן הורשע – עניין הפוגע באפשרות לגזור ממצאים ומסקנות מחוות דעת זו לגבי העובדות שהתרחשו ב"זמן אמת".

שנית, כפי שמציינת המשיבה בתגובתה לבקשה למשפט חוזר, המאפיינים האישיותיים אותם מציין הפסיכולוג בחוות הדעת יכולים להתיישב היטב אף עם העובדות המתוארות בכתב האישום. לדוגמא, לא ברור אם נטייתו של המבקש "להיות מושפע מאחרים", כפי שנאמר בחוות הדעת, תומכת דווקא בתזה העובדתית, אותה פורס עתה המבקש בבקשתו – יותר מאשר בעובדות כתב האישום, ובתוכן בכך שהוא "נגרר" להשתתף בקנוניה שיזם סולומון ולעבור את העבירות בהן הורשע.

שלישית, אף אם לחוות הדעת הפסיכולוגית משקל כלשהו בסוגיה שבפנינו, במכלול הנסיבות שבפנינו – **אין היא מספיקה**, לשיטתי, כדי להורות על קיומו של משפט חוזר.

20. זאת ועוד – אחרת. גם אם משקלן של שתי חוות הדעת, על רקע כלל הנסיבות, היה משמעותי דיו (ולא כך הדבר, כמפורט לעיל) – קשה לקבלן כראיות העומדות בתנאי סעיף 31(א)(2) לחוק, בשל **השיהוי המשמעותי** בהגשתן, שהרי הכלל הנוהג בפסיקתנו מורה כי בדרך כלל ראיות חדשות שבכוחן להוביל למשפט חוזר צריכות להיות כאלו **שלא ניתן היה להביאן במסגרת ההליך בערכאות הקודמות** (ראו: עניין שלום, פסקה 30).

בנסיבות העניין, אינני רואה סיבה שבגינה לא ניתן היה להגיש את חוות הדעת הגרפולוגית ואת חוות הדעת הפסיכולוגית בהליכים שקדמו לבקשה שבפני. בהקשר זה יצוין, למעלה מן הצורך, כי על פי תקנה 4 לתקנות בתי המשפט (סדרי דין במשפט חוזר), תשי"ז-1957, המבקש נדרש להגיש את הבקשה למשפט חוזר תוך 90 יום מעת שנודע לו על קיום אחת העילות הקבועות בסעיף 31(א) לחוק. חוות הדעת הגרפולוגית, שבה המבקש מעוניין להשתמש בהסתמך על סעיף 31(א)(2) לחוק, נכתבה, כאמור, כבר **בתאריך 10.11.2016**, ולא מצאתי בבקשתו של המבקש הסבר לכך שבקשתו למשפט חוזר **הוגשה זמן רב כל כך לאחר מכן** (וכארבע שנים ומחצה לאחר שהגיש בטעות את בקשתו למשפט חוזר – לבית משפט השלום, כמתואר בפסקה 7 שלעיל).

21. מכל מקום, נפסק כבר בעבר כי הצגת ראיות זמן ניכר לאחר סיום המשפט, ללא טעם סביר לאי הבאתן בעת בירור המשפט, מעלה חשש לאמינותן של הראיות, באופן העשוי להגדיל את משקלו של אינטרס סופיות הדיון (ראו: [אלסייד נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (27.01.2014)]; [אלקדרנ' מדינת ישראל, פסקה 24 (02.05.2013)]). אף אם יטען הטוען, בהקשר זה, כי אי-ההגשה הנ"ל נבע מכשל בייצוג, באופן ההולם את טענותיו הנוספות של המבקש במסגרת הליך זה – אין בדבר כדי לסייעבדו נוכח מה שיאמרמיד בסמוך.

22. המבקש גורס כי "גילויים חדשים" בנוגע להתנהלותו של עו"ד גולדברג, שיצג אותו במשפט, מחזקים את טענתו בדבר היות הודאתו הודאת שווא. גם בסוגיה זו, העובדות והראיות אותן מציג המבקש אינן מקימות עילה לעריכת משפט חוזר.

השתלשלות העניינים, המעוגנת במסמכים השונים המתעדים את ההליכים בפני הערכאות הקודמות, מצביעה על הנתונים הבאים:

כי המבקש היה מודע לכך שנערכים בשמו מגעים עם התביעה לקראת הסדר בעניינו (כך, למשל, עולה מפרוטוקול הישיבה מתאריך 13.09.2011, בו הכריז עו"ד גולדברג כי סיוכו שהצדדים יגיעו להסדר);

כי הוא הודה בפני בית המשפט ואשר את ההסדר (כפי שעולה מפרוטוקול הישיבה מתאריך 26.06.2012) וכי הוא נמנע מלפעול כדי לחזור בו מההסדר – שעל-פי טענתו נכפה עליו, וזאת לאורך זמן רב.

בנוסף, לטענת המבקש שלפיה הודאתו נמסרה בעקבות לחץ שהופעל עליו מצד עו"ד גולדברג-אין כל תימוכין ראיתיים. בהקשר זה, ברור כי הצהרתו של המבקש בעניין, במסגרת הדיון בבקשה להארכת מועד כשנה לאחר מתן ההודאה, איננה מסייעת לו.

23. באופן דומה, אף הטענה לפיה עו"ד גולדברג נמנע מלעדכן את המבקש בדבר המגעים להסדר, והגיע להסכמות עם התביעה ללא ידיעתו של המבקש – נעדרת אדנים ראיתיים תקפים. יתר הטענות שמעלה המבקש ביחס לכשלים בייצוגו לוקות אף הן בהיעדר ביסוס: כך הדבר לגבי הטענה בדבר אי-בדיקת טענת המבקש בנוגע לזיוף חתימתו, והוא הדין לגבי הטענה בדבר סירוב עו"ד גולדברג למסור למבקש חומרים מהתיק לצורך הגשת ערעור.

24. בנוסף, שלא כטענת המבקש, אין בעובדות הנוגעות לפרשות אחרות, שנסיבותיהן שונות מנסיבות עניינו, כדי להשפיע על ההכרעה בסוגיית תקינות ייצוגו של המבקש.

25. לבסוף יצוין כי באי-כוחו הנוכחיים של המבקש פנו אל עו"ד גולדברג בתאריך 23.01.2017 כדי לקבל את עמדתו בנוגע לחלק מטענות המבקש כלפיו, וזה השיב כך:

"טענותיו (של המבקש - ח"מ) משוללות בסיס וגם יסוד וכל כולן על כרעי התרנגולת מרוטת הנוצות. הנ"ל נחלץ ממאסר בפועל של כמה שנים, וזו תודתו".

זה המקום להדגיש כי דחיית טענות המבקש הנוגעות להתנהלותו של עו"ד גולדברג איננה מעידה על הסכמה עם הסגנון בו התבטא עו"ד גולדברג - הן במסגרת תשובתו לב"כ המבקש כנ"ל, הן במסגרת התייחסותו לבקשה למשפט חוזר שהמבקש הגיש בשעתו לבית המשפט השלום הנכבד, ואולם אין בכך כדי לאשש עילה המצדיקה עריכת משפט חוזר.

26. דין דומה שחל על ה-"גילויים החדשים" בנוגע לעו"ד גולדברג, יפה גם ביחס ל"ראיות החדשות" בעניינו של עו"ד חוטבא, אשר לשיטת המבקש תומכות במסקנה שלפיה חתימתו על תצהיר 1 זויפה. הגם שמעורבותו של עו"ד חוטבא בפרשיות אחרות אכן מעלה לכאורה ספקות - ראיות אלו אינן קשורות באופן ישיר למקרה דנן ולכן אינן יכולות לסייע למבקש בהליך זה.

27. נוכח כל האמור לעיל - סבורני שהראיות וה"גילויים החדשים", אליהם מפנה המערער בבקשתו, אינם מספיקים לצורך עמידה בתנאי הקבוע בסעיף 31(א)(2) לחוק בתי המשפט.

חשש של ממש כי בהרשעה נגרם לנידון עיוות דין

28. העילה הקבועה בסעיף 31(א)(4) לחוק בתי המשפט, נועדה להרחיב את גדרי סמכותו ושיקול דעתו של בית המשפט בבואו להחליט אם להורות על קיומו של משפט חוזר (ראו: מ"ח 6234/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 26 להחלטתי (11.01.2018) (להלן: עניין פלוני)). מדובר ב"עילת סל", אשר איננה כוללת יסודות משפטיים מוגדרים, ובמסגרתה בית המשפט רשאי להתחשב בנסיבות מיוחדות שהמחוקק לא יכול היה לצפות מראש, דוגמת פגמים דיוניים שורשיים שנפלו בהליך השיפוט (מ"ח 8390/01 אקסלרוד נ' מדינת ישראל, פ"ד ס(2) 607 (17.10.2005)).

כפי שכתבתי בעניין פלוני: "בבוחנו עילה זו - בית המשפט משקיף, 'במבט על', על מלוא חומר הראיות הקיים בפניו, ושואל את עצמו האם על-פי השקפתו קיים חשש של ממש כי בהרשעת המבקש נגרם לו עיוות דין". מכל מקום, מקובל כי בית המשפט יורה על משפט חוזר לפי עילה זו רק בהתקיים נסיבות יוצאות דופן (ראו: עניין שלום).

29. אקדים את המאוחר ואומר כי לא מצאתי בטענות המבקש ובחומר הראיות שהגיש כי מתקיים חשש של ממש שבהרשעתו נגרם לו עיוות דין, וזאת משתי סיבות:

ראשית, מעת שנדחו היסודות עליהם נשען המבקש בטענתו כי הודאתו היתה הודאת שווא - לא ניתן לטעון לעיוות דין הנובע מהרשעתו על בסיס הודאת שווא. שנית, אף הטענה כי קיים חשש ממשי לעיוות דין בשל הסתמכות ההרשעה על ראיה מזויפת (התצהיר 1) - מתייתרת, נוכח הדיון על ראיה זו, שפורט בפסקאות 15-16 שלעיל, והודאתו של המבקש במכלול (ראו גם פסקה 17 לעיל).

30. המבקש טוען עוד, כי בית המשפט המחוזי הנכבד הוטעה על ידי המאשימה במסגרת הדיון בבקשה להארכת מועד, וכי הטעיה זו מהווה פגם מהותי בהליך, העולה כדי עיוות דין. גם את הטענה הזו אין בידי לקבל, בנסיבות העניין. בית המשפט המחוזי הנכבד נימק את החלטתו לדחות את הבקשה כך:

עמוד 8

"...בבית משפט קמא נערך הסדר טיעון ומהלכו, כמו גם מהלך הטענות לעונש, לרבות הזמנת חוות הדעת מממונה על עבודות השירות, מפורטים בפרוטוקול לבית המשפט. טענותיו של המבקש שבפנייבאשר לאופן בו התנהלה הליך בבית משפט קמא ובהוא הגיע להסדר טיעון לא נענו (צ"ל: הועלו) על ידי בן קשה להארכת מועד) אליו גם לא צורף תצהיר), אין להנכיל זכר בפרוטוקול הדיונים בבית משפט קמא והמבקש גם לא ביקש מבית משפט קמא לתקן את הפרוטוקולים. אין לי ספק שההתנהלות המתוארת על ידי המבקש לא יכולה להיות שהתנהלה בפני בית משפט קמא, כטענת המבקש. למהיממש בדבריה המבקש, לא היה בית משפט קמא מקבל להסדר טיעון שכזה והוא, המבקש עצמו והיה טוען את הדברים, לכל הפחות, בישיבות שהתקיימו לאחר ישיבותיו 25 26.6.12 והיו לו הזדמנויות למכביר לעשות כן. בנסיבות אלה התיימתי מעולם אינני עובד" כהמאשימה, כי אין לערער רז הכלסיכו".

31. הנה כי כן, בית המשפט המחוזי הנכבד נשען בהחלטתו הנ"ל-לדחות את הבקשה בעיקר על סיוכיי קבלת הערעור, וזאת בהתייחס לטענות המבקש הנוגעות להסכמתו להסדר טיעון, וללא כל קשר לטענת המבקש ביחס לזיוף חתימתו. בית המשפט המחוזי הנכבד הוסיף על האמור כי המבקש אף לא הצביע על סיבה מוצדקת לכך שאיחר בהגשת הערעור.

הנה כי כן, אף אם שגתה המשיבה כאשר טענה מה שטענה בפני בית המשפט המחוזי הנכבד - אין לראות בהתנהלות זו פגם מהותי העולה כדי עיוות דין, וודאי שלא כזה המצדיק עריכתו של משפט חוזר.

32. נוכח כל האמור לעיל - הבקשה למשפט חוזר שבפני נדחת.

ניתנה היום, כ"ד בסיון התש"ף (16.06.2020).

המשנה לנשיאה